

**Uchwała Nr XXV/265/08
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 30 grudnia 2008r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych dla Gminy Grodków na 2009 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238) Rada Miejska w Grodkowie uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Grodków na 2009 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Grodkowie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

inż. Karol Grzybowski

Załącznik
do Uchwały Nr XXV/265/08
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 30 grudnia 2008r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2009.

W dzisiejszych czasach alkohol towarzyszy różnym okolicznościom – codziennym posiłkom, uroczystościom religijnym i świętom. Powody, dla których ludzie piją, są znacznie bardziej zróżnicowane niż pojedyncze czynniki. Odzwierciedlają różnorodność znaczeń, jakie alkoholowi przypisywano w różnych czasach. Ogólnie rzecz biorąc picie alkoholu można zdefiniować jako aktywność społeczną (przynajmniej dla większości pijących), która jest częścią relacji pijących z innymi ludźmi. Trudno się zatem dziwić, że picie jest czynnością o wysoce symbolicznym znaczeniu, wraz ze wszystkimi aspektami – typ alkoholu jaki się pije, czas i miejsce picia, towarzystwo pijących i sposób picia.

Samo ryzykowne picie i upijanie się jest również tematem oczekiwań i interpretacji społecznych, wśród których jest „sposób zachowania się pod wpływem alkoholu”, czyli reakcje ludzi na alkohol i zachowania po nim.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą można zdiagnozować na podstawie występowania określonych objawów. Do objawów uzależnienia należą:

- silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu („głód alkoholu”);
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związana z piciem alkoholu (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, w kontrolowaniu ilości wypijanego alkoholu, trudności w picciu do wcześniej założonego poziomu i w zakończeniu picia);
- zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”) – ta sama dawka alkoholu nie przynosi oczekiwanego efektu, pojawia się stopniowa konieczność zwiększania dawek wypijanego alkoholu; przy zmniejszonej tolerancji ta sama dawka alkoholu powoduje szybszy stan upojenia alkoholowego;
- występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi – drzenie mięśniowe, wzmożona potliwość, niepokój, przyspieszone bicie serca, biegunka, mdłości, rozszerzenie źrenic, drażliwość, bezsenność – i leczenie objawów abstynencyjnych przy użyciu niewielkich dawek alkoholu (tzw. „klinowanie”) lub leków

uspokajających i nasennych; w zespole abstynencjalnym mogą pojawić się również powikłania: napady drgawkowe i majaczenie alkoholowe;

- postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu oraz na odwracanie następstw picia („koncentracja życia wokół picia”);
- uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.¹

Uzależnienie można zdiagnozować, kiedy w ciągu ostatniego roku (picia) występują co najmniej trzy z wymienionych wyżej objawów.

Niniejszy program ma na celu przedstawienie informacji na temat organizacji oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych, które mogą mieć wpływ na zapobieganie alkoholizmowi, narkomanii i przemocy wśród mieszkańców Gminy Grodków. Efektem realizacji programu może być nie tylko zmniejszenie ilości występowania problemów uzależnień, ale także zwiększenia samoświadomości i dojrzałości społeczno-emocjonalnej społeczeństwa, co perspektywicznie przyczynia się do poprawy kondycji psychofizycznej w środowisku lokalnym.

I Charakterystyka Gminy Grodków

Gminę Grodków zamieszkuje

19.931 osób w tym:

8.924 osoby w mieście

11.007 osoby na wsi

Według danych pochodzących z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, możliwe jest oszacowanie liczby osób na terenie gminy, wymagających różnego typu oddziaływań terapeutycznych w ramach gminnego programu, a mianowicie :

- osoby uzależnione stanowią około 2% całej populacji,
- osoby pijące szkodliwie ok. 5-7% całej populacji,
- dorośli żyjący w otoczeniu alkoholików / współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo / ok.4% całej populacji,
- dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików ok.4% całej populacji,

¹ PARPA, Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2009r., Wyd. I, Warszawa 2008.

- ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym ok. 2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin,

Można przyjąć na podstawie podanych wskaźników, iż w naszej gminie jest około :

- 400 osób uzależnionych od alkoholu,
- 1200 osób nadużywających alkohol,
- 800 osoby dorosłe żyjące w otoczeniu alkoholika,
- 800 dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików.

II Rynek alkoholowy w latach 2007-2008 przedstawia się następująco :

Wyszczególnienie	Ogółem		do 4,5% oraz piwo		od 4,5% do 18% bez piwa		powyżej 18%	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Rok								
Punkty sprzedaży (detal, gastronomia)	90	94	90	94	72	76	50	58
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży	222	212	222	212	277	262	400	344

W roku 2008 wydano 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym :
/ stan na 30.11.2008r./

- do spożycia poza miejscem sprzedaży 46
- do spożycia w miejscu sprzedaży 4

W roku 2008 wydano 37 zezwoleń jednorazowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem kolegialnym, podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Wszystkie osoby dotknięte problemem alkoholowym powinny nawiązać kontakt z GKRPA poprzez złożenie wniosku. Komisja motywuje do podjęcia leczenia odwykowego. Kieruje do Poradni Odwykowej, Ośrodków Leczenia Odwykowego oraz na drogę postępowania sądowego.

Dla osób współzależnionych Komisja proponuje i zachęca do podjęcia terapii w specjalistycznych przychodniach.

W roku 2008 do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 150 wniosków dotyczących objęcia leczeniem odwykowym, / stan na 30.11.2008 r./ Do Sądu Rodzinnego w Nysie skierowano 11 spraw celem zastosowania leczenia odwykowego.

Do dnia 30 listopada 2008r. wysłano 427 wezwań do osób, które miały zgłosić się na posiedzenie Gminnej Komisji. W stosunku do 162 osób przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego.

III Struktura problemów alkoholowych w latach 2007 – I - półrocze 2008 r.

Komisariat Policji	2007	I półr. 2008
- z art. 43 ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości ujawniono wykroczeń:	150	58
- osoby zatrzymane do wytrzeźwienia	42	28
- osoby nietrzeźwe odwiezione do miejsc zamieszkania	169	71
- nietrzeźwych nieletnich odwiezionych do domów rodzinnych	1	3
- zatrzymani nietrzeźwi kierowcy	111	54
- złożone wnioski o leczenie odwykowe do GKRPA		
Ośrodek Pomocy Społecznej		
- rodziny z problemem alkoholowym objęte pomocą społeczną i pracą socjalną	90	60
- liczba dzieci korzystających z obiadów w szkołach opłacanych przez Ośrodek	466	312
- złożone wnioski o leczenie odwykowe	11	10
- liczba przeprowadzonych interwencji w sprawie przemocy		
- liczba umieszczeń matki z dzieckiem w schronisku lub innym miejscu interwencji kryzysowej	1	0

Poradnia Odwykowa	
- liczba zarejestrowanych pacjentów w Poradni	106
w tym z postanowieniem sądowym	8
skierowanych przez GKRPA	82
- liczba pacjentów, którzy kontynuują leczenie	37
- liczba pacjentów, którzy przegrali leczenie	48
- liczba pacjentów skierowanych na leczenie zamknięte	4
- liczba osób zgłoszonych do uczestnictwa w zajęciach edukacyjno-terapeutycznych	95
- liczba osób kontynuujących zajęcia	45

W budynku użyteczności publicznej w Grodkowie przy ul. Elsnera 15 swoją siedzibę ma Punkt Konsultacyjno – Informacyjny. Punkt realizuje m.in. zadania w zakresie prowadzenia doradztwa prawnego oraz informowania o możliwościach leczenia osób uzależnionych, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Formy udzielonej pomocy za okres od stycznia 2008 do 30 września 2008r.:

1. ilość zarejestrowanych osób:	61
2. ilość zanotowanych i załatwionych spraw:	123
• sprawy związane z nadużywaniem alkoholu:	87
• sprawy związane z przemocą:	43
3. ilość osób skierowanych do schroniska dla matki z dzieckiem:	0
4. ilość wniosków o alimenty:	54
5. ilość wniosków, spraw związanych z eksmisją:	4
6. ilość spraw i wniosków o rozwód:	51
7. ilość wniosków o leczenie odwykowe:	21
8. ilość porad prawnych, psychologicznych, motywacyjnych, socjalnych:	113
9. ilość porad dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych:	22
10. ilość spraw związanych z nadużywaniem środków odurzających:	2.

IV Mapa problemów alkoholowych w gminie Grodków

W odniesieniu do mapy problemów wykazywanych w gminnym programie na terenie gminy należy stwierdzić:

- obniżenie wieku inicjacji alkoholowej u dzieci i młodzieży,
- „milczącą zgodę” osób dorosłych dla picia alkoholu przez młodzież oraz wczesnej inicjacji alkoholu,
- zwiększenie spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- brak konstruktywnych zachowań osób dorosłych w sytuacjach problemów alkoholowych dotyczących ich samych i ich rodzin,
- nie umiejętność rozwiązywania sytuacji przemocy domowej,
- trudności ofiar przemocy domowej z ujawnianiem występującej przemocy w rodzinie,
- brak wystarczającej liczby specjalistów do pracy w zakresie problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie,
- nie przestrzeganie przez niektórych sprzedawców napojów alkoholowych zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, nietrzeźwym, pod zastaw.

V Z wyszczególnionych wyżej problemów alkoholowych wynika potrzeba :

- w miarę możliwości finansowych i kadrowych poszerzenie oferty edukacyjno-terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- zwiększenia ilości programów edukacyjno-profilaktycznych realizowanych na terenie szkół,
- rozszerzenia oferty konstruktywnego spędzania czasu dzieci i młodzieży,
- szkolenia osób do profesjonalnego zajmowania się problemami uzależnień,
- finansowanie wydatków związanych z utrzymywaniem funkcjonujących świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,
- funkcjonowania samopomocowej grupy dla osób współuzależnionych od alkoholu.

VI Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

W Grodkowie działa Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia mieszcząca się w Grodkowie przy ul. Słowackiego 5. Poradnia jest czynna w poniedziałki, środy i czwartki w godz. od 12⁰⁰ do 15⁰⁰. W poradni przyjmuje dwóch terapeutów. W Poradni oprócz

terapii z osobami uzależnionymi, prowadzone są zajęcia z osobami współuzależnionymi oraz z Dorosłymi Dziećmi Alkoholików.

Ponadto funkcjonuje Punkt Konsultacyjno- Informacyjny z siedzibą w Grodkowie przy ul. Elsnera 15., który czynny jest w każdy wtorek od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰.

Ważnym zasobem w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych jest Stowarzyszenie abstynenckie "NOWE ŻYCIE" oraz grupa samopomocowa "AA". W poniedziałki oraz w czwartki organizowane są otwarte spotkania oraz mitingi dla osób uzależnionych.

Bardzo ważną formą umożliwiającą działalność profilaktyczno-terapeutyczną są świetlice opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Na terenie naszej gminy jest 7 świetlic, w tym: w Grodkowie przy ul. Elsnera 15 oraz w Publicznych Szkołach Podstawowych w Lipowej, Jędrzejowie, Gałązyczach, Kopicach, Kolnicy i Gnojnej.

Ważnym wsparciem dla prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej jest Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodkowie. W placówce tej pracuje zespół specjalistów, u których można uzyskać pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się udzielaniem pomocy osobom samotnie gospodarującym jak i rodzinom. Pomoc jest udzielana w formie finansowej, tj. wszelkiego rodzaju świadczenia, jak i pozafinansowej – praca socjalna. Pomoc pieniężna udzielana jest, gdy spełnione jest kryterium dochodowe oraz występują przesłanki m.in. choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, bezrobocie.

Policja jest instytucją prowadzącą procedurę „Niebieskiej Karty”. Przeprowadza postępowanie przygotowawcze w sprawach o ściganie za czyny kwalifikowane jako znęcanie się fizyczne i moralne. Funkcjonariusze policji zwracają szczególną uwagę na sprzedaż i spożywanie alkoholu nieletnim, oraz spożywanie napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

Ważną rolę w ramach urozmaicenia czasu wolnego dzieciom, młodzieży i dorosłym odgrywają organizacje pozarządowe, działające na terenie naszej gminy. Do najbardziej prężnych należą: Gminna Rada Kobiet, która w swoich szeregach skupia kobiety z terenów wiejskich oraz Związek Harcerstwa Polskiego. Harcerze Hufca inicjują i realizują szereg przedsięwzięć, przede wszystkim wychowawczych, kulturalnych, ekologicznych na rzecz społeczności lokalnej.

Stowarzyszenie Gminna Rada Kobiet angażuje się bardzo w zagospodarowywanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH na ROK 2009.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Szkolenie osób pomagającym uzależnionym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy domowej.
2. Dofinansowanie zajęć z zakresu psychoterapii pogłębionej dla osób trzeźwiejących.
3. Dofinansowanie do prawidłowego funkcjonowania świetlic opiekuńczo-wychowawczych, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego oraz grup samopomocowych.

Nadzór i odpowiedzialność za realizację: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodkowie.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Udzielanie pomocy (finansowanie) w ramach funkcjonowania Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.
2. Wspieranie i pomoc dla osób z problemami w ramach działania „Telefonu Zaufania”.
3. Wnioskowanie do sądu o w sprawie o zastosowanie leczenia odwykowego.
4. Współpraca różnych służb i środowisk w zakresie ochrony przed przemocą.
6. Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
7. Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego.
8. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną, Policją, sądem, kuratorami, szkołami, organizacjami pozarządowymi w sprawach uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.

Nadzór i odpowiedzialność za realizację: G K R P A, Policja, OPS.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.
3. Prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych.
4. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych.
5. Zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym.
6. Finansowanie posiłków i innych form dożywiania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
7. Dopuszczenie miejsc do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
8. Zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizowanie i finansowanie imprez kulturalno-oświatowych oraz wypoczynku o charakterze profilaktycznym, tj. kolonii, obozów, wycieczek.

Nadzór i odpowiedzialność za realizację: GKRPA, szkoły

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z Poradnią, grupami samopomocowymi, grupami młodzieżowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Organizowanie szkoleń, konferencji i spotkań mających na celu zwiększenie kompetencji i kwalifikacji osób podejmujących działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony rodzin przed przemocą.
4. Przekazywanie poprzez media informacji na temat prowadzonych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.

Nadzór i odpowiedzialność za realizację: GKRPA

Zadanie 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji (art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (art. 15 ustawy) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podjęcie czynności kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz działań interwencyjnych w przypadkach łamania przepisów ustawy.
2. Sporządzanie opinii w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku przewidzianym przez ustawę.

Nadzór i odpowiedzialność za realizację: GKRPA, Policja

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

**ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za każdy udział w posiedzeniu komisji i kontrolach placówek handlowych w wysokości 9-krotnej diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.